

Назва. Управлінський облік

Рік навчання. 2022–2023.

Семестр. 2.

Кількість кредитів ЄКТС. 5.

ШБ лектора, науковий ступінь, посада. Лабунська С.В. д.е.н., доцент

Результати навчання.

знання:

- нормативно-правового поля побудови управлінського обліку на підприємстві;
- класифікації витрат за різними ознаками;
- методів побудови функції витрат;
- концепції обліку витрат за центрами відповідальності;
- методики аналізу взаємозв'язку "витрати – обсяг – прибуток";
- роль та значення калькулювання і ціноутворення;
- систем обліку витрат та методів калькулювання;
- особливостей застосування систем калькулювання та управління за повними (Absorption- Cost) та змінними (Direct-Cost) витратами;
- мети та особливостей бюджетування;
- методів аналізу варіантів прийняття альтернативних рішень.

професійні навички та вміння:

- здатність до аналізу та моделювання поведінки витрат;
- вміння проводити маржинальний аналіз та обґрунтовувати управлінські рішення ;
- вміння ідентифікувати та оцінювати витрати за центрами виникнення;
- вміння розподіляти витрати обслуговуючих підрозділів для визначення собівартості калькуляційної одиниці;
- здатність застосування методики та техніки складання калькуляції готової продукції у виробництві;
- здатність формувати звіт про фінансові результати діяльності в системах Absorption- Cost та Direct-Cost;
- вміння складати всі види бюджетів підприємства.

Обов'язкові попередні навчальні дисципліни. «Економетрика», «Мікроекономіка», «Економіка підприємства», «Фінанси», «Статистика», «Бухгалтерський облік», «Фінансовий облік», « Менеджмент».

Зміст. Опанування нормативно-правових засад організації управлінського обліку на вітчизняних підприємствах із застосуванням Національних та Міжнародних стандартів бухгалтерського обліку. Методичні основи побудови калькуляційних систем обліку витрат фінансово-господарської діяльності промислового підприємства, методики та техніки складання калькуляції готової продукції у виробництві. Побудови ефективної системи формування центрів витрат підприємства. Особливості застосування систем калькулювання на одиницю виробу, попроцесної та позамовної. Управління витратами на основі побудови « функції витрат» та проведення CVP-аналізу. Застосування систем управління витратами та оцінки фінансового результату: Absorption- Cost, Direct-Cost та Standart- Cost. Особливості

застосування системи бюджетування нв підприємстві, основні принципи розробки бюджетів. Аналіз релевантності інформації для прийняття управлінських рішень

Рекомендовані джерела.

1. Атамас П. Й. Управлінський облік : навч. посіб. / П. Й. Атамас. – Д. – К. : Центр учбової літератури, 2009. – 440с
2. Добровський В. М. Управлінський облік : навч. посіб. / В. М. Добровський, Л. В. Гнилицька, Р. С. Коршикова. За ред. В.М. Домбровського. – К. : КНЕУ, 2005. – 278с.
3. Голов С. Ф. Управлінський облік / С. Ф. Голов. – К. : Центр навчальної літератури , 2018. – 400 с.
4. Друри К. Введение в управленческий и производственный учет / К. Друри. – М.: Аудит, ЮНИТИ, 1998. – 784 с.
5. Карпенко О. В., Карпенко Д.В. Управлінський облік: Навч. посіб. — К.: Центр учбової літератури, 2012. - 296 с.
6. Лабунська С.В. Управлінський облік: Навчальний посібник / Лабунська С. В.. Безкоровайна Л. В. – Харків : ХНЕУ ім. С. Кузнеця, 2016. - 360 с. Укр. мова.
7. Лень В. С. Управлінський облік : навч. посіб. / В. С. Лень. – К. : Знання-Прес, 2003. – 287 с.
8. Маляревський Ю. Д. Перспективи управлінського обліку : організаційно-економічний механізм як основа ефективної операційної діяльності підприємства. Монографія / Ю. Д. Маляревський, С. В. Лабунська, Л. В. Безкоровайна. – Х. : Вид. ХНЕУ, 2008. – 164 с.
9. Нападовська Л. В. Управлінський облік : підручн. / Л. В. Нападовська. – К. : Книга, 2004. – 544 с.
10. Національне положення (стандарт) бухгалтерського обліку 1 "Загальні вимоги до фінансової звітності". [Електронний ресурс]. – Режим доступу : <http://zakon5.rada.gov.ua/laws/show/z0336-13>
11. Положення (стандарт) бухгалтерського обліку 7 "Основні засоби". [Електронний ресурс]. – Режим доступу : <http://buhgalter911.com/Res/PSBO/PSBO7.aspx>
12. Положення (стандарт) бухгалтерського обліку 8 "Нематеріальні активи". [Електронний ресурс]. – Режим доступу : <http://zakon5.rada.gov.ua/laws/show/z0336-13>
13. Положення (стандарт) бухгалтерського обліку 9 "Запаси". [Електронний ресурс]. –<http://zakon5.rada.gov.ua/laws/show/z0336-13>
14. Положення (стандарт) бухгалтерського обліку 10 "Дебіторська заборгованість". [Електронний ресурс]. – <http://zakon5.rada.gov.ua/laws/show/z0336-13>
15. Положення (стандарт) бухгалтерського обліку 12 "Фінансові інвестиції". [Електронний ресурс]. – Режим доступу : <http://zakon5.rada.gov.ua/laws/show/z0336-13>

16. Положення (стандарт) бухгалтерського обліку 13 "Фінансові інструменти". [Електронний ресурс]. – Режим доступу : <http://zakon5.rada.gov.ua/laws/show/z0336-13>

17. Положення (стандарт) бухгалтерського обліку 15 "Дохід". [Електронний ресурс]. – Режим доступу : <http://zakon5.rada.gov.ua/laws/show/z0336-13>

18. Положення (стандарт) бухгалтерського обліку 16 "Витрати". [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://zakon5.rada.gov.ua/laws/show/z0336-13>

19. Управленческий учет: обучающий курс, 8-издание / С. И. Охотник, Н. М. Пырец, - Дніпро ; «Акцент ПП», 2018. - 509 с.

20. Хорнгрен Ч. Т. Бухгалтерский учет: управленческий аспект / Ч. Т. Хорнгрен, Дж. Фостер. – М. : Финансы и статистика, 2005. – 416 с

21. . Gray I. Cost and Management Accounting / I. Gray. — New York: Pitkett D, 2002. - 134 p

1. 22 Kaplan R. Advanced Management Accounting / R. Kaplan, F. Atkinson. - New Jersey: Upper Saddle River, 2010. - 294 p.

Методи навчання.

Лекції та практичні заняття з використанням інформаційних технологій.

Методи оцінювання:

- поточний контроль (опитування);
- поточні підсумкові контрольні роботи (за технологічною картою);
- іспит.

Мова навчання. Українська.